

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Covalenco Elena, Nicolaev Ghenadie și Gordilă Nicolae,
a judecat recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul
Curții de Apel Bălți, Bodareu Octavian împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de
Apel Bălți din 11 ianuarie 2013 în cauza penală privindu-l pe

*Slutu Valentin Mihail, născut la 05 septembrie 1980, originar
și domiciliat în s. Trifănești, r-nul Sîngerei;*

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 26.07.2011 pînă la 30.03.2012;*
- *în instanța de apel din 20.04.2012 pînă la 11.01.2013;*
- *în instanța de recurs din 16.04.2013 pînă la 18.06.2013.*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care și-a susținut recursul ordinar în sensul
declarat.

Avocatul Hadîrcă Eugeniu și inculpatul Slutu Valentin, care s-au pronunțat pentru
respingerea recursului declarat de către procuror.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în
baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 30 martie 2012, Slutu Valentin a fost
achitat de sub învinuirea în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a)
Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Slutu Valentin a fost pus sub învinuire
pentru faptul că, deținînd funcția de inspector superior al secției poliție criminale a
Comisariatului de poliție Sîngerei, în baza ordinului nr. 1 ef. din 18.06.2010 al
Ministrului Afacerilor Interne și fiind persoană cu funcție de răspundere în virtutea
prevederilor art. 123 Cod penal, contrar art. 3 al Convenției Europene pentru Apărarea
Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 24 alin. (2) din Constituția
Republicii Moldova, art. 1 și 2 pct. 2),4), art. 12 pct. 1, art. 14,15 din Legea nr. 416-XII
din 18.12.1990 Cu privire la poliție, precum și a obligațiilor sale funcționale, care-l
obligă să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața,
sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate
criminale și alte atacuri nelegitime, să prevină și să curme crimele și alte infracțiuni, să
mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică, să i-a măsuri pentru apărarea
vieții, sănătății, demnitatea și onoarea cetățenilor, să comunice aplicarea forței fizice
șefului său direct, să nu supună pe nimeni torturii, să poarte responsabilitatea personală
pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea
principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor
omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea
de serviciu și la 02 august 2010, la o oră nestabilită, în biroul de serviciu al șefului

postului de poliție, situat în clădirea Primăriei com. Rădoaia, raionul Sîngerei, cu scopul obținerii de la minorul Petrov Ion, născut la 23.06.1994, a informațiilor despre furtul de bunuri de la Pirogan Vasile, intenționat i-a aplicat lovituri cu mîna peste cap, cu pumnii în cutia toracică și cu piciorul peste picioare, cauzîndu-i acestuia echimoze în regiunea coapsei stîngi, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 270 „D” din 20.12.2010 se atribuie la vătămări fără cauzarea prejudiciului sănătății, totodată amenințîndu-l cu reținerea sa.

Ulterior, cu automobilul său personal, l-a dus pe minorul Petrov Ion în direcția or. Sîngerei pentru a-i insufla teama că va fi reținut și a obține informații utile pentru identificarea persoanei ce a comis furtul de la Pirogan Vasile. Acțiunile de maltratare și intimidare a minorului Petrov Ion de către colaboratorul de poliție Slutu Valentin i-au provocat dureri fizice și suferințe psihice puternice, iar imaginea organelor de drept a fost prejudiciată.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Slutu Valentin în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a) Cod penal – tortura, adică provocarea, în mod intenționat, a unei dureri și suferințe puternice fizice sau psihice, în special cu scopul de a obține de la această persoană informații, de a o intimida sau de face presiune asupra ei, dacă o asemenea durere este provocată de o persoană cu funcție de răspundere, săvîrșită cu bună știință asupra unui minor.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Slutu Valentin să fie condamnat în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, invocînd că cu toate că partea vătămată minoră și martorul Pirogan Vasile și-au schimbat declarațiile, totuși fapta de maltratare a lui Petrov Ion a avut loc și a fost comisă de către Slutu Valentin; că instanța de fond n-a dat apreciere raportului de expertiză medico-legală nr. 21 „D”, prin care s-a stabilit că la Petrov Ion au fost depistate vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, sub formă de echimoze în regiunea coapsei stîngi. De asemenea nu s-a dat apreciere nici declarațiilor martorului Onofraș Parascovia, care este mătușa părții vătămate, declarațiilor martorului Moraru Andrei, medicul de familie, declarațiilor martorilor Țîganciuc S. și Ciobanu I., care au negat că l-au bătut pe Petrov Ion. Inculpatul fără a avea spre examinare plîngerea lui Pirogan V. sau a lui Țîganciuc S. sau alte cazuri cu implicarea minorului Petrov Ion, l-a chemat în biroul șefului de post din sediul primăriei com. Rădoaia, unde l-a maltratat și l-a chestionat pe faptul furtului de la Pirogan V. Instanța urma să țină cont la aplicarea pedepsei inculpatului, de circumstanța agravantă – săvîrșirea infracțiunii cu bună știință împotriva unui minor, mai ales că acesta a recunoscut că cunoștea despre vîrsta minoră a lui Petrov Ion, că deși inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de muncă, anterior n-a fost condamnat, însă în anul 2009 a comis încălcări a Legii cu privire la poliție, pentru ce a fost sancționat pentru abuz de serviciu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2013, a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința de achitare a primei instanțe fără modificări.

4.1. Instanța și-a argumentat soluția prin aceea, că instanța de fond întemeiat a constatat că probe incontestabile ce ar confirma vinovăția lui Slutu Valentin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. a) Cod penal nu au fost prezentate, iar în acțiunile acestuia lipsește latura obiectivă a infracțiunii incriminate.

5. Nefiind de acord cu decizia menționată, procurorul indicînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocînd că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- partea vătămată minoră și martorii pe tot parcursul cercetării judecătorești au putut fi influențați de către colaboratorii de poliție. Pe faptul schimbării declarațiilor de către partea vătămată minoră se acumulează materiale în ordinea art. 274 Cod de procedură penală;
- nu este clar de ce instanța de apel a indicat că vinovăția lui Slutu Valentin nu a fost probată, odată ce probele prezente în materialele cauzei cu certitudine confirmă vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii incriminate;
- potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 270 „D” lui Petrov Ion i-au fost depistate vătămări fără prejudiciu sănătății sub formă de echimoze în regiunea coapsei stîngi;
- CEDO constată că investigarea acuzațiilor de maltratare trebuie să fie deplină, ceea ce înseamnă că autoritățile trebuie să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întîmplat și să întreprindă toate condițiile rezonabile și disponibile pentru a asigura probe cu privire la incident;
- activitățile desfășurate în cadrul procesului penal trebuie să asigure aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana făptuitorului;
- faptul că inculpatul Slutu Valentin l-a luat pe Petrov Ion în automobilul său și a plecat cu el la mătușa acestuia, urma să fie verificat de către instanța de apel prin prisma art. 313 Cod contravențional – depășirea atribuțiilor de serviciu;
- chiar dacă art. 309¹ alin. (3) lit. a) Cod penal a fost abrogat, pedeapsă urmează a fi stabilită în limitele pedepsei maxime prevăzute de acest articol, din motiv că potrivit art. 10 alin. (2) Cod penal, legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate nu are efect retroactiv (art. 166¹ alin. (4) lit. c) Cod penal).

6. Verificînd argumentele recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 27.10.2012), instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ

au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la examinarea apelului declarat nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, nu a răspuns la modul convenit la toate motivele invocate de procuror, în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit apelului declarat de procurorul Constantin Șușu (f.d. 189-192) criticându-se legalitatea și temeinicia sentinței se invocă următoarele:

- chiar dacă partea vătămată minoră și martorul Pirogan Vasile și-au schimbat declarațiile, fapta de maltratare a minorului a avut loc și a fost comisă de însuși Slutu Valentin;

- instanța de judecată nu a dat apreciere raportului de expertiză medico-legală nr. 270 „D” lui Petrov Ion i-au fost depistate vătămări fără prejudiciu sănătății sub formă de echimoze în regiunea coapsei stîngi;

- din declarațiile martorului Onofraș Parascovia, care este mătușa părții vătămate, rezultă că în luna august 2010 a fost telefonată de către sora ei, Petrov Ana, care i-a spus că băiatul ei a fost bătut de către Slutu Valentin. Seara nepotul i-a confirmat că a fost bătut de către Slutu Valentin pentru furtul de la Pirogan, i-a spus că îl doare în piept, la picior avea o vîntăaie. A doua zi a plecat cu el la medicul de familie. Feciorii ei l-au văzut pe Petrov Ion în mașina polițistului Slutu la stația de alimentare;

- din declarațiile martorului Moraru Andrei, care este medic de familie, reiese că la data de 03.02.2010 Petrov Ion acuza dureri în piept și la un picior, totodată explicînd că a fost bătut de către polițiști;

- potrivit raportului de expertiză medico-legală psihiatrică, la Petrov Ion s-a stabilit diagnosticul retard mintal ușor, dar el era capabil să înțeleagă evenimentele produse și caracterul acțiunilor agresorilor. Datele testării au demonstrat că Petrov Ion are imaginația săracă, reproductivă, lipsesc elementele creativității, ceea ce înseamnă că el nu manifestă tendința de a inventa, de a face fantezii;

- din declarațiile martorilor Țiganciu Serghei și Ciobanu Ion, rezultă că ei au negat faptul că l-au maltratat pe Petrov Ion în legătură cu furtul de bani. Instanța de judecată a constatat că martorul Țiganciu Serghei a declarat în ședință că l-ar fi bătut pe Petrov Ion, dar aceste declarații în procesul-verbal de audiere a lui în instanță nu se conțin;

- din declarațiile martorului Petrov Ana, rezultă că revenind de la Moscova, feciorul i-a comunicat că a fost bătut la primărie de către polițistul Slutu Valentin cu pumnii și picioarele privitor la un furt. Feciorul avea echimoze pe picioare. Pe parcurs feciorul i-a explicat, că nu a fost bătut de către polițistul Slutu, ci de către Țiganciu Serghei și Ciobanu Ion;

- este stabilit cu certitudine că Petrov Ion a fost examinat de către medicul de familie Moraru la 03 august 2010, iar cu o zi înainte, adică la 02 august 2010, a avut loc infracțiunea care i se incriminează lui Slutu Valentin. Plîngerea lui Țiganciu Serghei s-a înregistrat la 03 august 2010 și în acea zi minorul Petrov s-a prezentat la primărie cu mătușa sa, Onofraș. La 02 august 2010 Slutu Valentin, fără a avea la examinare plîngerea lui Pirogan Vasile, cea a lui Țiganciu Serghei sau alte cazuri cu implicarea minorului Petrov, l-a chemat în biroul șefului de post din sediul primăriei com. Rădoaia, unde l-a maltratat și l-a chestionat pe faptul de furt de bunuri de la

Pirogan. Faptul aflării minorului la primărie și chestionarea lui este confirmat de partea vătămată în judecată și este recunoscut de inculpat, Slutu însă declară despre cazul cu cererea lui Țiganciuc când de fapt la acea dată nici nu o avea înregistrată, cererea acestuia a fost înregistrată doar la 03 august 2010. Acțiunile lui Slutu Valentin pot fi apreciate ca ilegale, deoarece a încălcat modul de citare și audiere a unui minor. Competența în cazul faptelor comise de minori aparține exclusiv procurorului și polițistul Slutu Valentin nu era în drept de a-l chema în biroul său și a-l interoga despre furt în lipsa reprezentantului legal și a pedagogului sau psihologului. Toate aceste acțiuni au avut scopul de a intimida și face presiune asupra minorului în scopul de a recunoaște comiterea infracțiunii;

- faptul că Petrov a fost dus la ieșirea din sat cu mașina de către polițistul Slutu Valentin este demonstrat prin declarațiile părții vătămate și a martorului Onofraș Parascovia, care a declarat că Petrov a fost văzut în mașina lui Slutu de către feciorii săi la stația de alimentare cu benzină. Însuși inculpatul recunoaște că minorul Petrov a fost luat în mașina lui cu scopul de a merge după mătușa lui;

- la stabilirea pedepsei inculpatului instanța urmează să țină cont de faptul că Slutu Valentin la locul de muncă se caracterizează pozitiv, antecedente penale nu are, însă are încălcări ale Legii cu privire la poliție, pentru care fapt în anul 2009 a fost sancționat pentru abuz de serviciu. În cauza dată se constată circumstanța agravantă – săvârșirea infracțiunii cu bună știință împotriva unui minor, mai ales că inculpatul a recunoscut că cunoștea despre vârsta minoră a lui Petrov Ion;

- a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Slutu Valentin să fie condamnat în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani”.

Anume asupra acestor motive invocate în apel de procurorul Constantin Șuşu, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită.

Colegiul lărgit mai constată, că instanța de apel în motivarea soluției a descris practic motivarea sentinței, fără a se pronunța pe motivele apelului declarat de procuror, nefiind verificat cine anume i-a cauzat vătămarile corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății minorului Petrov Ion, sub formă de echimoze în regiunea coapsei stîngi și care au fost confirmate prin raportul de expertiză medico-legală nr. 270 „D”. Conform practicii CEDO, cauza Ribbitsch vs Austria din 04.12.1995 este inversată sarcina probării în cauzele torturii (art. 3 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950) – „Atunci când o persoană, la momentul punerii sale sub arest preventiv, era într-o stare bună de sănătate, iar la momentul eliberării sale se constată că ea suferă de leziuni, statului îi incumbă să furnizeze o explicație plauzibilă a originii leziunilor, în lipsa cărui fapt urmează să fie aplicat art. 3 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950”.

În speța dată, din declarațiile martorului Pirogan Vasile (f.d.234-235) date chiar în instanța de apel, rezultă că minorul Petrov Ion a fost adus la postul de poliție de Slutu Valentin, unde acesta „l-a lovit cu palma o dată pe Petrov, mai mult nu a văzut. Cu piciorul i-a dat la fund lui Petrov... La procuror a spus că l-a lovit o dată cu palma și o dată cu piciorul”. Aceste declarații au fost total ignorate de instanța de apel.

La fel instanța de apel nu a verificat declarațiile părții vătămate minore, care în cadrul urmăririi penale a declarat că a fost maltratat anume de către Slutu Valentin,

pentru a recunoaște acțiunea de furt de la Pirogan Vasile; declarațiile martorilor Petrov Ana, Onofrei Parascovia, Moraru Andrei, care au confirmat declarațiile lui Petrov Ion, precum că a fost bătut anume de către Slutu Valentin pentru a recunoaște furtul de la Pirogan Vasile.

Probele descrise denotă că în acțiunile inculpatului Slutu Valentin se regăsește bănuiala rezonabilă de maltratare a minorului Petrov Ion și nu există probe indiscutabile, care ar infirma această versiune.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că, instanța de apel nu a judecat apelul procurorului în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărîre, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe rol, casării totale a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel și ținînd cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Bodareu Octavian, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2013 în privința lui **Slutu Valentin Mihail**, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată în ședința publică la 09 iulie 2013, ora 09⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Covalenco Elena

Nicolaev Ghenadie

Gordilă Nicolae